

Universitätsbibliothek Paderborn

**Francisci Tvrriani Societatis Iesv, Aduersùs
Magdeburgenses Centuriatores pro Canonibus
Apostolorum, & Epistolis Decretalibus Pontificum
Apostolicorum, Libri Quinq[ue]**

**Torres, Francisco de
Coloniae, 1573**

VD16 T 1629

Cap. XIII. Quomodò, & qua forma, quibúsve nominibus Canones apostolorum in decretis sanctorum patrum, & veterum Conciliorum citari soleant. Ac primùm de Nicena Synodo, quos Canones apostolorum citet, ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-29685

Christo (inquit) spiritualiter nubunt, & à fæderotibus velantur, si postea ex Apostolica
vel publicè nupserint, vel occultè corruptæ fuerint, non priùs admittédas
esse ad poenitentiam, donec is, cui se coniunxerant, de hac vita decesserit. Et
hoc capitulū ex canonē Apostolorū 48. originem duxit, qui iubet, vt si lai-
cus vxore sua eiecta aliam duxerit, aut ab alio eiectam in matrimoniu acc-
perit, excōmunicetur. Traxisse autem hinc originem docuit idem S. Inno-
centius, cùm subiunxit, inquiens: Si enim omnibus hæc ratio custoditur, vt
quæcunq; viuente viro alteri nupserit, habeatur adultera: nec ei agēdæ pœ-
nitentia licentia concedatur, nisi unus ex eis defunctus fuerit: (quia scilicet
tam diu videtur fore, vt non pœnitiat eum, quandiu vixerit, cui se iunxit
vir relicta sua: aut mulier, relicto suo) quanto magis (inquit) de illa tenendū
est, quæ antè immortali se sposo iunxerat, & postea ad humanas nuptias
transire elegit? Haec tenis S. Innocentij capitula, Apostolica traditiōe priùs
constituta, vt ostensum est, cū Canonibus Apostolorū singulatim contuli,
non tam propter Magd. qui omnes Apostolorū traditiones & decreta Pon-
tificum contemnunt, quam propter Catholicos & eruditos multos, quos
scimus venerari quidem has regulas, & vt pius decet, religiosè seruare: ad
earumq; prescriptū, vitam & mores dirigere & formare. Si quis verò quæ-
rendum putet, si capitula ista, quæ Pont. ad Viētricium Rhomagensem *Innocentius*
misit, Apostolicas regulas, quas canones vocant, continebant, cur non misit *cur ad Viētricium*
capitula, qua reliquas regulas, sive reliquos canones Apostolorum conti- *cum ex reli-*
nebant, vt omnes regulas Apostolorū haberet? presertim cū ille normam *quis canonib.*
ecclesię Romanę, quæ Apostolicis regulis & traditionibus vtebatur, desi- *capitula noī*
derarer: facile est huic respondere, misisse Pontificem ea capitula, ex Aposto- *miserit.*
licis traditionibus ducta, quibus in prouincia illius magis opus esse sciebat.
Erat alioquin Viētricius in regulis ecclesię Dei traditis eruditus, sicut idem
Innocentius in procēdio epistolæ ad eum testatur. sic enim ait: Etsi tibi fra-
ter charissime, pro merito & honore fæderotij, quo plurimū polles, vi-
uendi & docendi secundūm ecclesiasticas regulas, nota sint omnia, nec est
aliquid, quod de sacris lectionibus tibi minūs collectum esse videatur, ta-
men quia Romanę Ecclesię normam postulās, & quæ sequuntur.

*Quo modo, & qua forma, quibus ve nominibus Canones Apostolorum in
decretis sanctorum patrum & veterum Conciliorum citari soleant. Ac pri-
mum de Nicena Synodo, quos Canones Apostolorum citet, ita vt negari nō
possit, quin eos citet.*

Cap. 13.

Si q; igitur mirari solent, quod cū in Synodis sanctorum patrū singu-
los ferè canones Apostolorum reperiamus, nulla tamen in ijsiphs Syn-
odis eorum citatio, aut mentio fieri eis videatur: ex quo fit, vt aliquan-
dō fortasse suspicentur ignorasse hos Canones Synodos istas: alioquin eos,
idem fæciendo, citâssent: desinant iam mirari, & intelligent, quo modo &
qua forma nō raro citentur, quod ipsi haec tenis non obseruabant: nēq; tamē
opus

opus esse, ut semper citentur, quanvis quod Synodus aut Pontifex decernit, in Apostolico Canone sit. Testimonio enim sunt capitula ista, siue regulæ ecclesiasticae, de quibus proxime differimus, quas S. Innocentius primus ad Viterbum Rhotomanensem misit, quas vocat disciplinas vite & morum probabilium. Dixit enim non nouas esse eas, nec a se tunc primum, sed Apostolica & patrum traditione constitutas: quæ cum sint alioquin omnes ex Canonibus Apostolorum depromptæ quod iam ex parte supra conferendo docuimus, tamen cum eas ipsas regulas siue decreta sancit & decernit, quæ in provincia illa Rhotomanensi secundum formam ecclesiarum seruari iubet, canones ipsos Apostolorum, quorum traditiones suis illis capitulois sanxit, non citat præterquam in duo bus capitulis, tametsi non omnes

*Citatio Cano-
num Apost. in
epist. Innoc.
paucis ani-
madueraſa.*

tulit, citationem aduertant & agnoscant, ut in cap. 6. Ne is, qui secundam duxerit à vxorem, clericus fiat, & paulò post in eodem capitulo, Ac ne ab aliquibus existimetur, ante baptismum si forte quis acceperit uxorem, & ea de seculo recedente, alteram duxerit, in baptismo esse dimissum, sat's (inquit) errat à regula: quia in baptismo peccata dimittuntur, non acceptarum uxori numerus aboletur. Cum enim dixit, Sat's errat à regula: regulam siue Canonem Apostolorum 17. dicit, & citat, ac interpretatur, quicquid ait: Duobus coniugijs copulatus, post baptismum, aut qui concubinam habuit, non potest esse Episcopus, vel presbyter, vel diaconus, vel denique clericus. In quo Canone illud est aduertendum, non vocari hinc concubinam fornicariam, sed, sicut scriptura sancta vocat concubinas patriarcharum: & ut Synodus Tol. 1. in c. 17. cum iubet, ut sit fidelis, unius mulieris aut concubinae coniunctione contentus. Est autem huiusmodi concubina, ea quæ secundum legem matrimonij, infra dignitatem tamen uxoris, ducitur. Hunc ergo Canonem male quidam interpretabantur, quasi duo coniugia tunc prohiberent clericum fieri, cum essent post baptismum contracta, non autem ante baptismum. Hos tamen à regula, quæ Græce dicitur Canon, aberrare dicit S. Innocentius, quæ (inquit) in baptismo non acceptarum uxorum numerus aboletur, licet peccata in eo dimittantur. Ut iam duobus coniugijs copulatus, post baptismum intelligatur, qui vel bis duxit uxorem ante baptismum: vel semel ante baptismum, & iterum post baptismum: vel bis post baptismum. Ac rursus, quod Canonem Apostolorum 17. in hoc capitulo 6. S. Innocentius citauit. Innocentius, ne quis neget, aut iam dubitet, clariss adhuc ex capitulo 10. eiusdem Innocentij perspicere potest. in eo enim eundem Canonem his verbis citat: Cum vetus regulahochabeat, id est, vetus Canon, ut quisquis corruptus baptizatus, clericus esse voluisse, spondeat se uxori omnino non ducere. Corruptum baptizatum dicit eum, qui ante baptismum uxorem duxit, vel concubinam habuit. Qui, si post baptismum iterum ducat, priore mortua, non possit fieri clericus secundum Canonem: quarè si fieri velit, necessè sit conuenienter Canoni veteri Apostolico, ut promittat non amplius ducere uxorem, ne scilicet præiudicio futuræ incontinentiae impeditus, ad sacerdotium perue-

Can. Apo. 17.

*Concubina
secundum legem
matrimonij
ducia.*

*Canon Apo-
stol. Innocen-
tium citatæ.*

LIBER PRIMVS.

49

peruenire non possit: vt idem Innocen. in epist. 2. c. 4. dixit, sanciens, nè Cle-
ricus viduam ducat vxorē. Sed videamus iam, an Synodus Nicena aliquan-
dō in decretis suis Canones Apostolorum citet, & in quibus. Citat scilicet
Canonem Apostolorum 20. in primo suo Canone, cùm sanciens Synodus,
vt qui à barbaris, & à dominis suis castrati sunt, ad Clerum admittantur: Si
inueniātur (inquit) digni, tales ad Clerum admittit Canon, vetus scilicet, id
est, Apostolorum, qui sic ait: Si quis violentia hominū factus est eunuchus,
aut in persecutione exēcta sunt ei virilia, si dignus est, fiat Clericus. Citari
autem hīc veterem Canonem, qui non potest esse nisi Apostolorum, decla-
rat articulus, quo vfa est Synodus. nō enim dixit, tales admittit ὁ τος ὁ κανόνης
id est, hic Canon: neq; dixit, κανών, infinitè ac sine articulo: sed dixit, ὁ κανών
cum articulo, significans, de noto & vetere Canone se loqui. Sed si qui ad-
huc negare voluerint, aut certè dubitare, citari hīc Canonem à sanctis Apo-
stolis traditum ecclesiæ Dei, ostēdat eum in aliqua Synodo, quæ Synodum
Nicenam antecesserit, vt in Ancyra, aut Neocæsareensi. harum enim Syn-
odorum Canones Nicena Synodus approbavit, excepto extremo Canone
Synodi Neocæsareensis, vt testatum est in Synodo Florentina, actione 4. at
in istis non est hic Canon. Rursus eadem Synodus Nicena Canonem Apost.
80. citatus in
80. in 2. Canone suo citat, cùm ait: Quia multa ppter necessitatem, vel ali-
ter vrgentibus hominibus, siebant propter Canonem ecclesiæ, ita vt homi-
nes, qui paulo antè ex vita gentili ad fidem venissent, & paruo tempore Ca-
na. Canon Apost.
techumeni fuissent, statim ad lauacrum spirituale ducerentur: & simul vt
baptizati essent, Episcopi aut presbyteri fierent, rectè visum est habere, vt
deinceps nihil tale fiat. Siquidē & tempore opū est Catechumenis: & post
baptisma opū maiore probatione. Manifesta est enim scriptura, quæ dicit, I. Tim. 3.
Non neophytum, nè superbia elatus, in iudicium incidat & laqueum dia-
boli, & quæ sequuntur. Canonem ecclesiæ, vocavit hīc Synodus Nicena ca-
nonem à Sanctis Apostolis ecclesiæ traditum, qui ita suis traditionibus ac
regulis ecclesiam constituerunt, vt omnia in ea honestè & secundūm ordinē
fierent. Sic enim ait canon Apostolorum: Qui ex vita gētili accessit ad fidē,
& baptizatus est, non est iustum vt statim eligatur Episcopus. Cūm Episco-
pum dicit, presbyterum quoquè intelligi vult, sicut Paulus in Epistolis su-
is loqui solet, quod ex ratione subiecta magis adhuc intelligi potest, cùm
subiungit: In iustūm enim est, vt aliorum sit doct̄or, qui nondūm experi-
mentum sui ostendit. Docere autem, non solum ad Episcopum, sed ad pre-
sbyterum quoquè sub Episcopo pertinet. Zonaras etiam Græcorum cano-
num interpres, testatur citatum esse hīc à Synodo Nicena Canonē Apo-
storum. interpretans enim hunc Canonem secundūm synodi Nicenę: Sequi-
tur (inquit) Synodus Nicena Canonem Apostolorum. Citat præterea Syn-
odus Nicena in Canone suo 6. Canonem Apostolorum, cùm ait: Antiquæ Canon Apost.
34. & 35. ci-
consuetudines vigeant, quæ sunt in Aegypto, & Libya & Pentapolii, vt Epi-
scopus Alexandriae horum omnium habeat potestatem &c. Quas enim in nono sexto
Ad Tit. I.
Philip. I.

G   hoc

Synodi Nic. hoc Canonè Synodus Nicena antiquas consuetudines vocavit, Synodus
reste Synodo Constantinopolitana eiusdem Niceni Canonis sententiam repetens, voca-
Ephesina, & uit Canones. Sic enim ait: Episcopi, qui ultra diocesis sunt, ecclesias, quæ
Constantinos vltra terminos suæ dioecesis sunt, ne inuadant, neque confundant ecclesias,
polstana. sed potius secundum Canones Episcopus Alexandriæ, quæ in Aegypto sunt,
gubernet: & Episcopi Orientis ea solùm, quæ sunt in Oriente, & quæ sequuntur.
Sanè cùm ait, Secundum Canones, non alios intellexit, neque intelligere potuit, quæ Canones Apostolorum 34. & 35. Ex horum enim traditi-
one, vñ ecclesiarum à principio recepta & confirmata, vñdē consuetudines
prisci dicuntur, Canon Nicenus & Constantinopolitanus fluxerunt. Iubet
enim Canones isti Apostolorum, ut cuiusq; gentis Episcopi suū primum,
sive suum Metropolitanum, qui caput prouincia est, agnoscant: & sine illius
sententia & voluntate nihil agant præter ea, quæ ad proprias ecclesias per-
tinent. Ergo Metropolitanus ea solùm, quæ in prouincia sua sunt, gubernare
debet, & eorum tantum potestatem habere: ita vt Episcopi ipsi prouincia-
les Metropolitanus suo subiecti, illa tantum, quæ ad ecclesias sive paroecias
suis pertinent, agant & curent: & nullus eorum vltra fines ecclesia ac die-
cessis suæ, ordinationes clericorum sine licentia proprij Episcopi facere au-
deat. Immò né quis villa tergiuersatione aut cauillo negare poscit, citari hic
à Synodo Nicena Canones Apostolorum, Ephesina Synodus hoc testatur:
Sic enim ait in ea parte Actorum, quæ post Canonem 7. Græcè edita ferun-
tur, παρὰ τὸν ἵκιληστικὸς θεοῦ καὶ τὸν κατόντα τὸν ἀγίων πατούλων, id est, præ-
ter ius ecclesiasticæ consuetudinis (hoc enim significat θεοῦ, legem scilicet
non scriptam, & veterem morem) & præter Canones Apostolorum esse,
quod Episcopus Antiochiae in prouincijs Cypri ordinationes faciebat: de
qua re Episcopi Cypri, Regius, Zenon & Euagrius, conquesti fuerant. De-
crevitq; Synodus Ephesina, vt secundum canones Sanctorum Patrum, & se-
condum antiquam consuetudinem Episcopi ecclesiarum Cypri, per seipso
ordinationes Episcoporum facerent. Quod prius dixerat Synodus Ephesi-
na, esse præter ius ecclesiasticæ consuetudinis, & præter Canones Apostolo-
rum, paulo post hoc ipsum corrigere se dicit secundum Canones Sanctorum
Patrum, & antiquam consuetudinem: Ut iam necessario consequens sit, an-
tiquam istam consuetudinem, & Canones Sanctorum Patrum, ad traditi-
onem Canonis Apostolorum referri. Siquidem secundum eos Canones
hoc corrigat Synodus, contra quos hoc ipsum, quod corrigit, siebat, quos
quidem Canones Sanctorum Apostolorum esse dixerat. Sancti enim Apo-
stoli patres nostri, diuino consilio & spiritu sancti instinctu, tanquam pri-
mi magistri ecclesiarum benè constituendarum, instituerunt. Ut nullus Epi-
scopus prouinciam, quæ non fuisset à principio sub sua potestate, id est, suo
rum antecessorum, inuaderet: Sed potius omnes Episcopi prouinciales
eum agnoscerent, qui à principio fuisset primus prouincia: & quisque Epi-
scopus in ea tantum ecclesia, sive paroecia ordinatioñes ficeret, q; à principio sub

sub potestate suorum antecessorum fuisset. Visa est Sanctis Apostolis haec institutio ac traditio necessaria, & Apostolico spiritu & sapientia digna, ne ecclesiae & ecclesiarum iura deinceps perturbarentur, ac confunderentur: & violentia atque ambitio magis ac magis paulatim dominantur. Totam autem sententiam, sive decretum istud de Episcopis Cyprijs, ex Apostolorum Canonibus à Synodo Ephesina citatis ductum, paulo post loco proprio recitabo & interpretabor. Rursus Synodus Nicena in hoc eodem canone 6. Canonem alium Apostolorum in extremo citat, cum statuit de electione Episcopi, ut si duo aut tres contradicant electioni Episcopi, quae omnium alioqui consensu & suffragio, & secundum ecclesiae Canonem sit, maior numerus vincat. Quæramus ergo ab ipsis, qui Canones Apostolorum à Synodo Nicena citari negant: Quem canonem ecclesiae dicat hoc loco Synodus? aut quis eum ecclesia tradidit? Vnde ecclesiasticus dicitur: dicant nobis, regulam, quam ecclesia catholica in canonibus Episcoporum electionibus semper tenuit, quænam alia Synodus ante Nicenam sanxerit & tradiderit, ut inde eam à Nicena Synodo citari existimemus: quod si dicere non possunt, consequens est, velint, nolint, ut Synodus Nicena canonem sive constitutionem Apostolorum ecclesiae Dei traditam citaret, quæ est in 8. lib. à Clemete Romano scripta c. 4. de eligendo Episcopo ex optimis, qui careat omni reprehensione, assentiente populo cum presbyteris, & Episcopis presentibus die Dominico, & percontante primo Episcopo populi & presbyteros, an placet, & an tribuant testimonium, dignum esse eum qui constituantur Episcopus, & quæ sequuntur. Hoc ergo est, quod fallit non paucos, qui putant, non citari in Synodis Canones Apostolorum, quia non aduertunt, solere eos in Synodicis canonibus & decretis Pontificum vocari Canones Ecclesiasticos, Apostolorum vero item regulas Ecclesiasticas, quod idem sonat Latinè, tum Veteres regulas, r̄ijs nominibus citantur. Ut S. Innocentius in Epist. ad Vietricium, veterem regulam vocavit canonem Apostolorum 17. ut paulo ante docuimus, ut Synodus quoq; Antiochenam in canone 9. Veterem canonem vocavit canonem Apostolorum 34. Vocari etiam solere traditiones Apostolicas, instituta sive constituta Apostolica, formas ecclesiasticas, antiquas consuetudines, ecclesiasticas disciplinas, planum est: ut idem S. Innocentius disciplinas vitæ & morum in Epist. ad Vietricium vocavit. Hinc factum est, ut cum aliquis Canon Apostolorum citatur, si alio nomine citetur, non Canon Apostolorum citari existimetur. Quod quidem non sine diuino consilio & nutu factum est, ut varijs nominibus Canones Apostolorum appellati sint, tum ne quis de eorum nomine aliquando disceptaret, ut isti nunc disceptat: nihil enim interesse, utrum sicut canonem Apostolicum vocari, aliter dicantur: tum ut varijs nominibus eorum vis & ratio declaretur. Quia enim sunt normæ traditiones ecclesiae ad bene vivendum, & ut fiat, quod decet, & scient Clerici, quomodo conuersari debent in ea, dicuntur Canones, siue regulæ ecclesiastice: quia à Sanctis Apostolis traditi, & instituta sive constituta Apostolica no[n] rationis eorum.

G 2 minan-

minantur: Quia sunt ius quoddam Apostolorum, moribus in ecclesia per traditionem eorum institutum, quod vim legis obtinet. consuetudines & ecclesiastici mores sunt, & dicuntur Græcè Βίαιοι. Quarè qui hos Canones Apostolorum esse negant, ostendant nobis, quis eorum sit, de quo non possit, aut nō debeat dici: Talem consuetudinem habet ecclesia Dei. quod si ecclæsia Dei tales consuetudines habet, traditione scilicet sanctorum Apostolorum à principio institutas: aliam enim originem ostendere isti nō possunt, & nolunt vocare Canones Apostolorum, teneant res, & vocent consuetudines ecclesiæ antiquas: quæ vbi vigent, vim legis obtinet. Verum Magdeburgensis non nomen displicet, sed res: nolunt enim has recipere consuetudines, & secundum eas vivere, sed potius, sicut Martinus Luterus, eorum propheta & magister, heri & nudiustertiū instituit. Sed vt ad Synodum Nicenam redeamus, si adhuc isti pernegant, notos ei fuisse Canones Apostolorū, quia non sic in locis à nobis paulò ante obseruatis nominauerit, vt conuicti tandem obmutescant, sciant in Canone 56. Synodi Nicenæ, citatos esse Apo-

*Canones Apo.
6.44. & 70.
nomine Apo.
citati in Ca-
none Nic. 56.*

stolorum nomine Canones, 6. 44. & 70. sic enim ait Canon Nicenus: Nè sa-
cerdos curas seculares suscipiat, neque lucris vñura studeat, neq; fit ei cum
Iudæis societas, neque cum eis prandeat, aut potet: quia hæc (inquit) Apo-
stoli sancti constituerunt. Sed negabunt fortassis Magd. veros esse Canones
Nicenos, qui ante paucos annos ex libro Patriarchæ Alexandrini Arabico
descripti, & huc allati sunt. Sed quid mirum, si negent, qui non possunt ali-
ter dogmata sua falsa defendere, nisi epistolas Pontificum Apostolicorum,
& sanctorum Apostolorum Canones, immò omnes veteres Patres, quicq;
eis contradicunt, nauis & corruptelis plenos esse calumnientur, qui neque
sacris & canonicis scripturis parcunt? Quid verò fidem faciat omnibus, qui
iudicij aliquid habeant, esse istos Arabicè scriptos, & nupèr repertos, veros
Canones Nicenos, dicam postea loco proprio & commodiore, in tertio li-
plarū, citatus à Basilio, & vel trium, sicut scriptum est in lege, stet omne verbum, vnum ex his Cano-
nibus Nicenis in Arabico repertis, citari à beato Basilio in epistola ad Chor-
repiscopos. is autem est Canon de clericis ordinandis, ac duendis ad Chor-
repiscopum, & à Chorrepiscopo ad Episcopum: item alium citari à beato
Augustino, qui est de non relinquendo successore ab Episcopo. Sed rursùs
Canon Apost. eadem Synodus Nicena in Canone 15. eorum, qui Græcè feruntur, Canonē
14. citatur in Apostolorum 14. citat. Sic enim ait Synodus: Propter multas turbas ac tu-
Can. Nic. 15. multus & seditiones, quæ factæ sunt, visum est, omnibus modis delere con-
suetudinem, quæ in quibusdam partibus inuenta est præter Canonem. &
quæ sequuntur. Hunc Canonem interpretans Zonaras, sic ait: Non transfire
ex ecclesia ad alium Episcopatum, siue presbyter fit, siue diaconus, ab Apo-
stolis quoquæ est Canonem prohibitum. Sed quia, inquit, negligebatur præ-
ceptū, idcirco Synodus præceptū hoc Canone renouauit. Cùm ergò dicit,
consuetudinē, quæ præter Canonem inuenta est, Canonem Apostolorū ne-
cessē

cessè est intelligere, cùm nullum alium Canonem dicere possit. aut dicant isti, qui omnia negant, quem alium Canonem dicat, si rationi & interpretibus credere nolunt. Præterea in Canone 5. citat eadem Synodus Nicena Canones Apostolorum 12. & 32. Sic enim ait Synodus de excommunicatis, *Can. Apo. 12.* siue clerici sint, siue laici. Vigeat sententia secundum Canonem, qui cauet, & 32. citati nè ab alijs excommunicati, ab alijs recipiantur. Atqui de laicis excommunicatis, nè ab alijs recipiantur, est Canon Apostolorum 12. De clericis vero *Synodi Nic.* est Canon 32. Itaq; Synodus Nicena Canonem vocavit hīc singulari numero vnam sententiam Apostolorum duobus canonibus compræhensam. Imitata est Synodus Nicena Epistolam Zephyrini Pontificis, qui Canones *Can. Apoſt.* Apostolorum, quos nunc habemus 85. vocat 70. sententias ab Apostolis re- 85. quo sensu lietas. Sic enim vterque numerus conuenit, si vna sententia pluribus quan- 70. sententie doquè canonibus compræhensa intelligatur: quod ego postea suo loco fin- à Zephyrino gulatum in pluribus exempli gratia docebo. Postremò, vt testimonia *Syn-* *vocati.* odi Nicenæ finiam, citauit etiam canonem Apostolorum 34. authore & teste Iulio Pontifice in rescripto contra Orientales. Vbi inter alios Canones Nicenos ponit vigesimum tertium, in quo Synodus Nicena postquam sen- tentiam illius Canonis Apostolorum 34. eisdem verbis renouauit, pœna *Can. Apoſt.* à se adiecta, subiungit: Iuxta sanctorum constituta Patrum. Legat qui vo- 34. citatus in luērit, & conferat vtrumq; Canonem, vt ipſis verbis conuictus, fateatur ci- *Canone Nic.* tatum esse ibi à Synodo Nicena Canonem Apostolorum. Quod si apud *in rescripto* istos authoritas Iulij, testimonium huic Canoni Niceno 23. tribuentis, non *Iulij ad ori-* valebit, qui omnia veterum scripta negant, quia aliter sua noua defendere *entes.* non possunt: valebit saltem apud eos, qui cùm canones Apostolorum non negent, libenter testimonia veritatis eorum legunt, & obſeruant, quæ ijdē fortassis anteā non obſeruārant. Sed de hoc canone Apostolorum 34. à Synodo Nicena citato, plura dicam paulo pōst.

De Canonibus Apostolorum renouatis, & interdum citatis in Antiocheno Synodo, & vnde id constet. item quomodo, & ubi Synodus Ephesina Canones Apostolorū citauerit nomine Apostolorū. præterea de Canonibus Apostolorum citatis in Synodo Chalcedonensi, Gangreni, & Carthaginensi 2. & 5. & in Synodo Africana. Rursus de Canonibus citatis nomine Apostolorum in Synodo Nicena 2. & in 8. Constantinopolitana, & in altera 8. Constantinopolitana post illam priorem 8. item in Synodo Romana sub Gregorio 7. & in Synodo Triburensi, ac postremo in Tridentina. Cap. 14.

Veniamus iam ad Synodum Antiochenam, quæ annis 5. post mortem magni Constantini habita est, quæ quot canones sanxit, totidem canones Apostolorum & verbis & sententijs renouauit ac confirmauit. Quæ in ipso procēmio non obscurè significâsse & admonuisse mihi vi-

G 3 detur,

